

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1/2 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

London, 29. Lipca. — Według nadesłanych rządowi angielskiemu wiadomości z Indyi, bunt nie tak się upowszechnił w Bengalii jak wieści nosły, i wojska rządowe w spiesznym są pochodzie.

Z Chin donoszą, że Anglicy zburzyli 127 dzunek chińskich z 900 armatami. Równie zabrali jedną warownią chińską.

London, 28. Lipca. — Na posiedzeniu wczorajszym oświadczył lord Palmerston, iż rząd nie odebrał żadnej nowszej depechy z Indyi. Disraeli w mowie swój o Indjach starał się dowieść, że powstanie w owym kraju nie jest burdą wojskową, ale rzeczywistym powstaniem narodowym. Wezwał więc rząd, aby wysłał dostateczne siły do Indyi i król. komisją. Ostatnia powinna dochodzić powodów powstania i ogłosić odezwę królewską zawierającą przyrzeczenia, iż cichym mieszkańcom Indyi zabezpiecza się własność i uszanuje ich religią i zwyczaje. Lord John Russel wnosił o poprawkę, aby upewnić królową w adresie, że parlament udzieli wszelkiej pomocy do przytłumienia powstania indyjskiego i starać się będzie o środki, aby uspokoić ludność indyjską. Po długich rozprawach odrzucono wniosek Disraeliego i przyjęto jednogłośnie poprawkę lorda J. Russla.

Paryż, 28. Lipca. — Cesarz odłożył przyjazd swój do Paryża do środy wieczorem. Książę Napoleon również jest o tym czasie spodziewanym.

Constitutionnel donosi: Ledru Rollin trzyma się systematu swego i twierdzi, że uwięzieni Włosi są agentami policyjnymi. Spodziewają się, iż Anglia nie oprze się wezwaniu o wydanie oskarżonych, jeżeli dowody będą oczywiste.

Tryest, 27. Lipca. — Dzisiejsza uroczystość odbyła się bardzo świetnie. Najj. cesarz wszędzie był witany okrzykami. Pruski minister v. d. Heydt i saski minister Behr byli obecni. Wielkie wrażenie uczynił toast wniesiony przez ministra austriackiego Brucka. Mówił jak następuje: *Dzień dzisiejszy przypomnieć nie może bez najgorętszego życzenia, aby przyszła wielka idea do skutku: przebiecia kanałem między morza Suez. Opór jednego rządu nie wstrzyma wielkiej idei i czynu. Żyjemy w czasie braterstwa ludów. Austrijo, a w szczególności Tryestu najgorętszym jest życzeniem, aby się udało przedsięwzięcie pana Lessepsa! Dostojne towarzystwo niechaj temu uczuciu ognistym słowem „Niech żyje!” doda wyrazu.*

Berlin, 31. Lipca. — Najj. Pan raczył nadać podpułkownikowi Prondzińskiemu order orła czerwonego 4ej klasy, tudzież gościnnemu Horst w Zbąszyniu powiecie międzyrzeckim medal na wstążce za ocalenie życia, a zamianować tajn. nadradcę finansowego Adelunga rzeczywistym tajn. nadradcą finansowym.

Poczdám, 30. Lipca. — J. wys. książą Anhalt-Dessau wyjechał wczoraj do Dessau i J. wys. księżna Sachsen-Koburg-Gotha do Gotha.

Berlin, 31. Lipca. — Najświeższe wiadomości. Pobyt cesarza rosyjskiego w Berlinie nie pocztywały koła dyplomatyczne za urzędowy, z tego powodu nie było uroczystości recepcyjnych. Prezes ministerstwa i wiele innych osób bywających u dworu udały się dopiero po przybyciu cesarza do Poczdamu, aby się znajdować na dworze, który był w nowym pałacu o godzinie 11ej zgromadzony. Z okoliczności tej, iż z cesarzem przybył minister spraw zagranicznych książę Gorczaków i że prezes ministerstwa w czasie jego pobytu w Sanssouci, mieszkał w Poczdámie wyprowadzą zapewne dzienniki domysły o zawarciu sprzymierza. Wątpimy o tem. Wprawdzie nikt nam nie wypowie, jakie się toczyły rozprawy, aby dowieść, że nie tam niezachodziło politycznego, że nie było tajemnic, ale na polityczne sprzymierza nie było też danej podstawy. Wydalenie emigrantów politycznych uwikłanych w spiszek przeciw cesarzowi francuskiemu, nastąpi łatwiej w skutek przedstawień pojedynczych gabinetów, niż zbiorową notą. Za utrzymanie Turcyi ręczy pokój paryski, a sprawa holsztyńsko-lauenburska czysto jest sprawą niemiecką, czemu nawet mocarstwa zagraniczne nieprzeczą. Niemasz więc powodu do nowych sprzymierzy i do wiązania politycznych kombinacyi z pobytem cesarza rosyjskiego w Poczdámie.

— Co się tyczy spraw zagranicznych, to kwestya unii księstw naddunajskich prowadzi do grubych zawikłań politycznych, a starzy przyjaciele kłócą się, a z kłótni wyrosć mogą nowe nieprzyjaźni. Jeżeli cztery mocarstwa: Francya, Rosya, Prusy i Sardynia zaprotestują przeciw wyborom dywanu, natenczas skutkiem tego będzie bezpośrednim, że unia nie przyjdzie do skutku w tej chwili, a tem samem że dopną tego Austrija, Anglia i Porta, czego sobie życzyły. Przewidzieć oraz łatwo, że status quo nie utrzyma się. Księstwa

zaczną się burzyć, a może nawet wybuchnie częściowe powstanie, a wówczas Austrija i Turcyja chwyci się interwencyi i wkroczą do wzburzonych księstw. Taka interwencyja niemoże się atoli odbyć na sucho, a może nawet łatwo nastąpić, że ta sama Rosya otrzyma polecenie do wkroczenia na egzekucyą do księstw owych, które była zajęła na poręczeństwo swoje i była wypartą przez połączoną Europę. Kto wie, czy nie nastąpią jakie podziały, jak w końcu wieku zeszłego. Przyznać musimy, że pokój paryski zakończył wojnę, ale nie rozwiązał kwestyi wschodniej. Wszystko zawieszono i nierozwikłane.

— Nord potwierdza wiadomość, że Hiszpania wezwała Anglią i Francją za pośrednictwem w swoich zatargach z Meksyką. Dziennik podaje nawet warunki do zgody: ukaranie skrytobójców, wynagrodzenie Hiszpanów, którzy ponieśli straty i wykonanie układu zawartego z Santa Anną.

Szczecin, 26. Lipca. — Nordd. Ztg. donosi, że w gmachu tutejszym rejencyjnym odbyła się pierwsza konferencyja względem rozprzestrzenienia Szczecina. Na konferencyi znajdowali się między innymi generał komenderujący Wunssov, podsekretarz stanu z ministerstwa handlu, Pommer Esche, naczelny prezes pan Senfft Pilsach i nadburmistrz Hering.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 23. Lipca. — W imieniu N. Aleksandra II cesarza wszech Rosyi, króla polskiego itd. Rada administracyjna Królestwa. (Dokończenie.)

Art. 16. Dyrekcyja ubezpieczeń w miarę wyczerpania funduszu zapasowego i okazującej się potrzeby poboru składki, przedstawia komisyi rządowej spraw wewnętrznych i duchownych do zatwierdzenia wniosek liczebnie usprawiedliwiony co do wysokości pobrać się winnej składki, a po otrzymanem zatwierdzeniu, zarządza spis bydła rogatego w całym kraju i pobór składki, stósownie do instrukcyi i wzorów przez siebie przepisanych, przy nadzorze i pomocy komitetów powiatowych.

Mieszkańcy ukrywający przed spisem liczbę posiadanego bydła rogatego, ulegać będą, na rzecz funduszu ubezpieczeń od bydła, karze dziesięćkrotnej opłaty składki od wszystkich sztuk bydła ukrytych. Sołtysi zaś i wójci gmin, oraz burmistrz, a w Warszawie komisarze policyjni, poświadczający nierzetelne wykazy tegoż bydła, do ukarania na drodze przepisów kodeksu karnego do właściwych sądów odsyłani będą.

Art. 17. Dyrekcyja ubezpieczeń w zarządzie tego funduszu, składaniu rachunków i ogłaszaniu corocznem sprawozdań o stanie onegoż, stósować się będzie do przepisów swój organizacyi i form w ogóle ją obowiązujących.

Art. 18. Dla ułatwienia w powiatach działań odnoszących się do niniejszego ubezpieczenia, każdy powiat podzielony być ma na stałe, zastosowane do rozległości powiatu i do miejscowości oddziały, w których czynności dopełniane będą przez odpowiednie delegacye oddziałowe z członków komitetu.

Podział ten, przy którym dokładnie oznaczone być winny miasta, wsie i realności do każdego z oddziałów należeć mające, na raz pierwszy dopełnią, według nabytego już doświadczenia, dotychczasowe komitety, postanowieniem z d. 27. Kwietnia (9. Maja) 1856 r. ustanowione.

Na przyszłość zaś zmiany pod tym względem czynione będą z uznania komitetów stałych.

Art. 19. Komitety powiatowe, do współdziałania przy ubezpieczeniu od księgosuszu, z mocy art. 2. niniejszego postanowienia, powołane, składać się mają: z 10 do 14 członków, stósownie do rozległości powiatu, których obierają z grona swego właściciele i posiadacze dóbr ziemskich, oraz wieczyści lub długoletni dzierżawcy takichże dóbr, po 2 do każdego oddziału;

z naczelnika powiatu, radców dyrekcyi ubezpieczeń i lekarza powiatu, z urzędu do komitetu należących;

z 2 posiadaczy miejskich dwóch głównych miast powiatu, wybranych w taki sposób, jak to ma miejsce z członkami magistratów.

Naczelnik powiatu przewodniczy posiedzeniom.

Art. 20. Dla dopełnienia pierwszego wyboru członków z grona obywateli ziemskich, dotychczasowe komitety powiatowe, jednocześnie z uregulowaniem oddziałów powiatu, spiszą osobno dla każdego oddziału listy mających w nim prawo, stósownie do poprzedzającego artykułu, zarazem wybierać i być wybranymi na członków komitetu. Listy te udzielone zostaną osobom objętym temże dla podkreślenia w nich dwóch wybranych przez każdego z nich na członków komitetu, delegacyą oddziałową składającą się z 2 członków; poczem listy te zapieczętowane, odesłane zostaną komitetowi powiatowemu, który z nich, wedle większości podkreśleń, ułoży komplet przyszłego komitetu.

Art. 21. Dalsze tychże komitetów uzupełnienie w razie śmierci, wydalenia się, lub urzędowego uwolnienia którego z członków komitetu, podług tychże samych form następować będzie.

Art. 22. Do atrybucyi obowiązków komitetów należy zawiadywanie

wszystkimi czynnościami ubezpieczenia bydła rogatego od księgosuszu dotyczącymi i nadzór nad niemi, tak pod względem samego wynagrodzenia właścicielom przypadającego kontroli bydła rogatego i rozpisu składek, jakoteż pod względem zastosowania środków, które stratom w bydło zapobiedz lub mniej licznymi uczynić je mogą; ztąd też należy do komitetów i do pojedynczych członków, nie tylko nadzór, lecz i współdziałanie w wykonywaniu wydanych i wydać się mogących przepisów policyjno-weterynaryjnych, co do zapobiegania i uśmierzenia księgosuszu, oraz co do zachowania środków ostrożności kwarantannowych.

Art. 23. Komitety powiatowe zbierają się peryodycznie dwa razy w rok: w pierwszej połowie kwietnia i pierwszej połowie Października; w razach zaś pilnych, na wezwanie naczelnika powiatu.

Art. 24. Dyrekcya ubezpieczeń kieruje czynnościami komitetów i przestrzega, aby skład ich był zawsze w należytem komplecie.

Art. 25. W razie pojawienia się gdziekolwiek księgosuszu, właściciel bydła doniesie winien o tem bezzwłocznie wójtowi gminy, burmistrzowi lub prezydentowi. Wójt gminy obowiązany jest natychmiast złożyć raport naczelnikowi powiatu i dyrekcji ubezpieczeń, z wyrażeniem nazwiska miejscowości, ilości znajdującego się ogółem bydła w tejże, nazwiska mieszkańca, u którego zaraza się objawiła, i liczby bydła chorego i padłego. Jednocześnie zawiadomi on przez umyślnego posłańca takimże raportem najbliższego członka delegacyi, a w miejscu objawionej zarazy wprowadzi w wykonanie wszelkie środki ostrożności, przepisami policyi weterynaryjnej wskazane. W miastach prezydenci i burmistrzowie toż samo zachowują postępowanie.

Art. 26. Członek delegacyi za odebraniem takiego doniesienia, a nawet gdyby wiadomość o pojawieniu się zarazy doszła go z innej strony, obowiązany jest, wspólnie z drugim członkiem oddziałowym, lub w razie nieobecności tegoż, z przybranym najbliższym posiadaczem dóbr, oraz lekarzem rządowym lub weterynarzem, zjechać do miejsca gdzie się objawiła zaraza.

Art. 27. Tak zebrana delegacya po rozpoznaniu stosunków miejscowych, co do liczby i co do pomieszczenia bydła w miejscowości tej znajdującego się, oraz do wypędzania onego na pastwiska, przystąpi do gruntownego zbadania, czy choroba jest rzeczywiście księgosuszem i zarządzi natychmiastowe wybicie bydła chorego i podejrzanego w obecności swojej, przy asystencji i pomocy miejscowego wójta gminy, burmistrza lub innego urzędnika policyjnego.

Art. 28. Wybicie bydła poprzedzone ma być spisaniem protokołu przez delegacyę wyżej wymienioną, w którym wykazane być powinny znaki choroby, przekonywające, że pojawiona choroba jest księgosuszem; potrzeba i rozciągłość tego środka z wymienieniem dokładnem liczby sztuk każdego gatunku bydła i właściciela onego imiennie, tudzież oznaczonej według art. 10. wartości każdej sztuki na wybicie wskazanęj.

Właściciele wybitego bydła uprzedzeni zostaną piśmiennie przez delegacyę na drukowanych szematkach o wysokości przyznanego im wynagrodzenia. Protokołu całej tej czynności spisanego w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz pozostawionym będzie u władzy miejscowej, a drugi przesłany naczelnikowi powiatu wraz z likwidacyami należności, oddzielnie co do wynagrodzenia za bydło wybite, oddzielnie co do kosztów przy wybicciu, wedle artykułu 13go narosłych.

Art. 29. Wybicie i zakopanie bydła dopełnionem ma być pod nieodstępny nadzorem delegowanego urzędnika lekarskiego lub weterynarza i miejscowej władzy policyjnej.

Niezależnie od tego wprowadzone będą w wykonanie w tejże miejscowości wszelkie środki ostrożności policyjno-weterynaryjne, tudzież zaprowadzoną zostanie straż miejscowa, a w miarę możliwości i wojskowa, której dodania delegacya, przez pośrednictwo naczelnika powiatu, wedle wydanych rozkazów zażądać może.

Art. 30. Żaden właściciel bydła nie może się opierać wybicciu takowego, skoro to zarządzonem zostanie przez wyżej wymienioną delegacyę komitetu; na opór względ miany być nie ma, a dopuszczający się takowego, pociągnięty zostanie do odpowiedzialności przewidzianej artykułem 547 kodexu kar głównych i poprawczych, jako okazujący jawną nieuległość zwierzchności.

Art. 31. Nadesłane naczelnikowi powiatu protokoły, oznaczające należytości za wybite i upadłe bydło, tudzież likwidacye kosztów przez delegacyę przyznanych, tenże naczelnik powiatu najpóźniej w dniach 8u przedstawi dyrekcji ubezpieczeń, która sprawdziwszy je z dowodami w rachubie, przypadające należytości wyasygnuje ze swych funduszków na właściwą kasę powiatową najpóźniej w dniach 8, podług form przyjętych przy wypłacie wynagrodzeń za pogorzele.

Art. 32. Dla miasta Warszawy ustanowiony być ma podobny komitet, pod przewodnictwem prezydenta miasta Warszawy lub delegowanego przezeń radnego magistratu, z sześciu obywateli wybranych przez prezydenta miasta, z inspektora lekarskiego m. Warszawy, oraz urzędnika policyjnego wyznaczonego przez ober-policmajstra, składający się.

Wszystko co w powyższych artykułach powiedziano o atrybucjach, obowiązkach i działaniach komitetów powiatowych i delegacyi oddziałowych, odnosi się także i do komitetu miasta Warszawy. Czynności należące w powiatach do naczelników, załatwiane być mają w Warszawie przez prezydenta miasta.

Art. 33. Policya wykonawcza m. Warszawy, prezydenci i burmistrzowie miast, tudzież wójci gmin i sołtysi na wsiach, winni są okazywać powolność i dodawać wszelką pomoc członkom komitetów w wykonywaniu czynności z powyższych przepisów wypływających, pod odpowiedzialnością prawem przepisaną.

Art. 34. Wszelka korespondencya tego ubezpieczenia dotycząca, wolną jest od używania papieru stęplowego.

Art. 35. Postanowienie z dnia 27 Kwietnia (9 Maja) 1856 roku o uśmierzeniu księgosuszu, pozostaje w swój mocy do d. 20 Grudnia 1857 (1 Stycznia 1858 r.), od tej zaś daty obowiązywać będą powyższe przepisy.

Art. 36. Na raz pierwszy wolno będzie w ciągu miesięcy Stycznia i Lutego 1858 r. podawać do ubezpieczenia bydło poprawne w szacunku podwyższonym, bez względu czy księgosusz istnieje w niektórych miejscowościach kraju lub nie.

Art. 37. Wykonanie i rozwinięcie tego postanowienia, które w dzienniku

praw zamieszczone być ma, komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych poleca się.

Działo się w Warszawie, dnia 28 Maja (9 Czerwca) 1857 r.

Namiestnik, generał-adjutant, (podp.) ks. Gorczaków.
Dyrektor główny przydujący w komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych, radca tajny, (podp.) Muchanow.

P. o. sekretarza stanu, rz. radca stanu (podp.) J. Karnicki.

Francya.

Paryż, 26. Lipca. — Monitor zamieszcza nie w formie noty, ale na wzór korespondencyi z Jass zażalenia na wybryki zachodzące podczas wyborów w Multanach. Wypadki w Botoszanach są mianowicie powodem korespondentowi do rozwodzenia skarg na Vogoridesa. Miasto to po Jassach jest najznakomitszem w Multanach i w tym okręgu był pan Guerguel przełożonym. Kaimakam zastąpił go pułkownikiem Ranetto, który wkrótce pokazał, czego się podjął. D. 2. Lipca bowiem rozkazał tenże powołać przed siebie najznakomitszego kupca botoszańskiego pana Segou przez żandarmów i zapytał go, jakim czołem ośmielił się bywać na wyborach. Segou odwoływał się na firman, lecz zaledwie to wymówił, aliści pułkownik Ranetto skoczył ku niemu i tak go spoiniewierał, że jeszcze po sześciu dniach miał ślady tego na twarzy. Drugi przypadek przytacza Monitor dymisyą, do której się podał prefekt Galaczu pan Couza, a który w podaniu o dymisyą do kaimakama przytoczył następujące powody: 1) że ogłoszone zostały listy z dopisaniami lub przekreślonemi nazwiskami przez wyższą władzę, 2) że podprefekta złożono z urzędowania, a zastąpiono niegodną i niebezpieczną osobą, 3) z powodu terroryzmu zaprowadzonego podczas wyborów, 4) bezprawne roboty komitetu rewizyjnego, który odrzuca wszystkie reklamacye wyborcze, bez podawania powodów. Pan Couza przedstawia te nadużycia kaimakamowi.

— Droit donosi: Izba oskarżająca sądu cesarskiego w Paryżu słuchała wczoraj sprawozdania w sprawie wytoczonej przeciw Tibaldemu, Bartolettemu, Grillemu inaczéj Saro, Mazziniemu, Ledru Rollinowi, Massarentemu i Campanelli. Z tych trzech pierwsi są oskarżeni o spisek na życie cesarza, czterej ostatni o współdziałanie w tym spisku. Sprawa ta zapewne wniesioną będzie w pierwszej połowie Sierpnia przed sądem przysięgłych sekwańskim.

— W departamentach północnych i Pas de Calais powiększono znacznie liczbę żandarmeryi.

— Z Algierji przywieziono do Francji w ostatnich dniach 3000 hektolitów nowego zboża.

— Oprócz politycznego testamentu ogłoszonego w Journal des Debats pozostawił Pisanone dzieło w francuskim języku pod tytułem: *De l'avenir de la société*. Dotąd żaden drukarz nie chciał się podjąć wydrukowania tego dzieła.

— Ledru Rollin napisał obszerny wywód do tutejszych władz śledezych, w którym odpiera poczynione przeciw sobie zarzuty.

— Pays zamieszcza ostry artykuł przeciw nadużyciom w wyborach przeciw Porcie i księciu Vogoridesowi. Jak się zdaje, rząd francuski założy protestacyę przeciw wyborom, ile że ów organ rządowy twierdzi, że cała wojna wschodnia była przedsięwziętą w celu utrzymania niepodległości Księstw Naddunajskich. Niemożna przeto cierpieć, mówi Pays, aby Porta się mieszała do spraw wewnętrznych tych krajów. Dotąd rozumiano, że w wojnie wschodniej chodziło o obronę Turcyi przeciw Rosyi.

— Na giełdzie oblatują osobliwsze pogłoski. Policya śledzi ich roznościeli i wczoraj kilka osób z tego powodu uwięziono w Mazas. Śledztwo z nich wyprowadzają.

— Napoleon Ney, książę Moskwy, tknięty paraliżem nerwów umarł w St. Germain. Urodził się w r. 1803, ożenił się w r. 1828 z córką Jaques Laffita, z którą przecie niebył szczęśliwy i rozwiódł się. Jego zięć hr. Persigny, ożenił się z córką jego krótko po zamachu stanu. Lubił konie, muzykę i literaturę. Skomponował wiele marszów i operę. Zaęcasów Ludwika Filipa odgrywał rolę polityczną, w r. 1831 został parem Francji. Czyniono mu zarzuty, iż zasiadał z ludźmi którzy ojca jego na śmierć skazali. Odpowiadał im, iż to czyni, aby co rychlej wyjednać rehabilitacyę swego ojca. Napoleon Ney należał do opozycyi pod rządem lipcowej monarchii. W r. 1848 stał się demokratą i był członkiem towarzystwa demokratycznego niemieckiego, którego prezesem był Herwegh. W r. 1849 był członkiem zgromadzenia narodowego. Cesarstwo powitał z uniesieniem, za to też został senatorem i generałem brygady. Spodziewano się dziś w Paryżu p. Persignego i Edgara Ney, brata zmarłego, ponieważ będą na pogrzebie księcia, który się jutro odbędzie.

— Dyrekcya banku zniżyła diskonto z 6 na 5½ pre. nawet na zaliczenia. Widać, że zapasy gotowizny w banku się poumożyły. Tymczasem na papierze to niewywarło pomyślnego wpływu, spadają wciąż jak spadały. Giełda dziermie z dążnością ku spadaniu kursów.

Galicya.

Kraków, 22. Lipca. — OO. Dominikanie przesłali nam następujące obwieszczenie z prośbą, aby je zamieścić w kolumnach dziennika, mając zarazem nadzieję, że i inne dzienniki zechcą takowe powtórzyć.

„Zbliża się wielka i pamiętna rocznica dla ojczyzny ś. Jacka, którą w wierze świętej utwierdzał i uświętobliwiał — dla starożytnego Krakowa, gdzie pierwszy kościół i klasztor ustawy św. Dominika fundował — i dla zakonu kaznodziejskiego, prowincyi polskiej, którego był założycielem i rozkrzewicielem — zbliża się rocznica zaśnienia w Panu św. Jacka i sześćset lat dobiega, jak Mu biskup krakowski Prandota pobłogosławił na wieczne pokoje, i odkąd grób świętego wyznawcy łaskami słynie w narodzie!....

Rocznica ta będzie święconą uroczystością we wszystkich klasztorach braci i siostr kaznodziejskiego zakonu prowincyi ś. Jacka, ale szczególnie w Krakowie, gdyż św. stolica apostolska przywiązała do niej szafunek wyłącznych łask dla tych, coby w czasie uroczystości i oktawy, pobożnie z nich korzystać chcieli, lub w jakikolwiek sposób miłościwie w pomoc przybyli kościołowi i klasztorowi, zniszczonemu przez pożar 1850 r., a tem samem, potrzebnemu odbudowania.

Dwa tedy akta najmiłościwszej opieki głowy kościoła, zasiadającego na stolicy apostolskiej Piusa IX. podajemy niniejszem do wiadomości wszystkich wiernych: 1) Brewe apostolskie, odnoszące się do uroczystego obchodu sześćsetletniej rocznicy śmierci św. Jacka udzielone dla zakonu kaznodziejskiego

i 2) własnoręczną odpowiedź ojca ś. na prośbę podaną p. J. X. generała kaznodziejskiego zakonu, odnoszącą się do odbudowania kościoła i klasztoru XX. Dominikanów krakowskich.

Pius P. P. IX.

»Wszystkim w Chrystusie wiernym a niniejszy list czytającym pozdrowienie i apostolskie błogosławieństwo.

Doniesiono Nam, że w kościołach braci i siostr zakonu kaznodziejskiego prowincji ś. Jacka polskiej i galicyjskiej uroczysta rocznica na cześć ś. Jacka z pozwoleniem właściwych biskupów obchodzoną będzie w dniu 16. Sierpnia*) r. b. przeto powodowani świętobliwą miłością, pragnąc niebieskimi kościoła bogactwy pomnożyć pobożność wiernych i zbawieniu ich duszy dopomóż — wszystkim i każdemu z osobna obojczy płci w Chrystusie wiernym prawdziwie pokutującym spowiadającym się i do świętej komunii przystępującym, którzyby, którykolwiek z kościołów mienionych w dniu rzeczonym miesiąca Sierpnia r. b. lub innym dniu z siedmiu po sobie bez przerwy idących, pobożnie nawiedzili, i tam za zgodę panów chrześcijańskich, za wykorzenie różnowierstwa i za podwyższenie matki św. kościoła gorąco do Boga zanosili modły; Odpust zupełny który raz tylko może być otrzymany w ciągu oktawy, w dzień według upodobania obrany, dla oczyszczenia się z wszystkich grzechów swoich, miłościwie w P. nu udzielamy. Tym zaś, którzyby, w którykolwiek dzień tej oktawy jeden z kościołów wyżej wzmiankowanych sercem przynajmniej skruszonym nawiedzając, modły swe zaszyli, dwieście dni z pokuty na nich nałożonej albo jakimkolwiek bądź sposobem przypadać im mogącej, według ustaw w kościele używanych zwalniamy.

Niniejszy list na ten jeden raz jest ważny. Chcemy tedy, aby tego listu czy tłumaczeniem czy odpisem czy też przedrukem, ręką jakiego notaryusza publicznego potwierdzonym i pieczęcią osoby godnością kościelną, przydzianą opatrzonym też sama przydawana była wiara, jakaby przydawano samemu niniejszemu, gdyby był wystawiony lub okazany.

Dan w Rzymie u ś. Piotra pod pierścieniem Rybitwy, dnia 24. Marca 1857 r. a papieżstwa Naszego 16. r.

(L. S.)

Za P. kardynała Macchi

Jo. B. Brancaleoni Castaleni.

Powyzsze breve stolicy apostolskiej, mając sobie JW. prałat katedralny ks. Gładyszewicz, administrator dyecezyi krakowskiej w oryginale udzielone, takowego wiarogodność i tożsamość drugostronnie poświadczyl, jak następuje:

»Mateusz Gładyszewicz O. P. D. prałat kustosz kościoła katedralnego osieroconej stolicy biskupiwej wikary kapitularny, administrator jeneralny biskupstwa i dyecezyi krakowskiej.

Wszem obec i każdemu z osobna kogo to dotyczy lub jakim sposobem dotyczyć może, wiadomo czynimy i zaświadczy, żeśmy widzieli i czytali powyższe pismo apostolskie, i takowe znalazłszy całem i nie naruszonem, przyjęliśmy je według brzmienia, mocy i treści — w dyecezyi krakowskiej, na wiarę czego i t. d. W Krakowie dnia 19. Maja 1857.

(L. S.)

Mateusz Gładyszewicz.

Jego Świętobliwość papież Pius IX. najtroskliwszy ojciec o trwałość i nie-naruszoność kościoła każdego w świecie katolickim, gdy miał sobie przedłożony za pośrednictwem N. ks. generała zakonu kaznodziejskiego Winc. Aleks. Jandel, smutny obraz zniszczenia kościoła i klasztoru dominikańskiego w Krakowie pożarem 1850 r. zrządzonego, wyrażony w najpokojniejszym, przez Jks. Innocentego Szeligę, prowincyała rzeczzonego zakonu do stolicy Jego Św. uczynionem podaniu, a tuż niżej się zamieszczającym, z dobrośliwości swęj pospieszyl przestać w odpowiedzi najmiłościwsze swe pismo ku pociesze naszęj w brzmieniu, które się tutaj załącza wraz z potwierdzeniem jego wiarogodności przez JW. ks. prałata katedralnego, administratora dyecezyi krakowskiej, Mateusza Gładyszewicza.

Ojeze święty!

»Prowincyał prowincji polskiej ś. Jacka zakonu kaznodziejskiego do stóp się Waszęj Świąt. ścieląc, najpokorniej uprasza — gdy wielu pobożnie wiernych gorąco pragnie odnowienia a raczej odbudowania wspaniałego kościoła i klasztoru przereczzonego zgromadzenia w Krakowie niedawno w całości prawie pożarem zniszczonego — aby kwoli wzbudzeniu w nich dobrej woli i tem większej gorliwości a zarazem kwoli wynagrodzeniu ich duchowemu; Wasza Świąt. dla wszystkich w Chrystusie wiernych — którzy przez święte to dzieło czy to pobożnymi ofiary, czy własną pracą czy wreszcie jakimkolwiek miłościwym sposobem, wspierać będą, odpust każdorazowy udzielił raczył.

Co ażeby Bóg i t. d.

Do powyższej prośby ojciec św. na udzielonem posłuchaniu jeneralowi tego samego zakonu, jak najmiłościwiej przychylenie swe oświadczył własnoręcznym pismem takowe wyraził: jak następuje:

Dnia 10. Marca 1857.

»Udzielamy siedmioletniego odpustu wszystkim w Chrystusie wiernym jako wyżej, odprawiającym pobożne modły, według zdania roztrzonego spowiednika, a to za nawrócenie grzeszników i podwyższenie św. kościoła.

(L. S.)

Pius IX. papież.

Powyzsze upraszania przewielebnego prowincyała zakonu i przychylenie się na nie w odpowiedzi własnoręcznym pismem ojca św. najmiłościwiej nam łaskę niebios udzielającego, prałata katedralny, administrator dyecezyi krakowskiej miał sobie przedłożone i ich wiarygodność poświadczyl w wyrażeniu jak następuje:

Konsystorz Biskupi Dyecezyi Krakowskiej.

»Jako Indult na pierwszej stronicy świętą ręką najświętobliwszego naszego ojca Piusa IX. najwyższego kapłana jest pisany i podpisany a tem samem jest prawomocny i wszelakięj wiary godny, niniejszem poświadczamy.

W Krakowie dnia 24. Marca 1857.

(L. S.)

Mateusz Gładyszewicz

P. O. D. prałat kustosz katedr. adm. J. D. Kr.

*) Księża Dominikanie krakowscy uroczystość ś. Jacka, na mocy odwiecznych Bull papieżkich, obchodzą w niedzielę, następującą po oktawie Wniebowzięcia N. P. Maryi, — z powodu że tamże kościół pod tym tytułem, solennie tę uroczystość z oktawą odprawia. — Odpust rozumie się udzielony na ś. Jacek — do Jego uroczystości, a nie do dni przywiązany.

Podając do wiadomości wszystkich wiernych te miłościwe akta ś. stolicy apostolskiej, wiarygodnie zatwierdzone, czynimy to w tym zamiarze, aby wcześniej wiadomo było i w prowincji św. Jacka i w sąsiednich dyecezyach, jaka się uroczystość zbliża dla wiernych, szafunkiem łask nowych namaszczone, aby ci wszyscy, co z dobrodziejstw odpustu korzystać zechcą, przygotowali się wcześniej do godnego przyjęcia tych łask, których skarbnicę otworzyła św. stolica apostolska przy grobie św. wyznawcy i wielkiego patrona tej ziemi!

Podając do wiadomości wszystkich wiernych te akta, wierzymy, że jest nam podana wielka sposobność odbudowania wnętrza naszego w Chrystusie i że za tem odbudowaniem i przyczyną św. Jacka, odbudują się także mury pierwszego kościoła, przy którym żył nasz św. wyznawca w Krakowie, założyciel kaznodziejskiego zakonu w ojezynie, pierwszy promotor Różańca świętego i gorliwy apostoł słowiański.

(Czas.)

Włochy.

Pays zamieszcza następnę półrządowę oświadczenie tyczące się zamachów rewolucyjnych w Rzymie: Obecny pewien dzennik mówi o groźnych zajęciach między francuskimi i papieskimi żołnierzami. Rzecz się na prawdę tak miała: Kiedy otrzymano wiadomość o wypadkach w Genui i Neapolu niektórzy z demagogów ostatniego rządu, widząc że sami nie w Rzymie przedsięwzięcie nie mogą, usiłowali podburzyć żołnierzy papieżkich przeciw naszemu wojsku, które się zawsze odznaczało dobrem postępowaniem i karnością. Skoro pułkownik Janni dowodzący armią papieżką od śmierci generała Farina dowiedział się o tem, przedsięwziął natychmiast należyte środki ostrożności, i oprócz kilku pojedynczych szybko uśmierzonych utarceł, w których stronę zaczepną nie byli żołnierze francuscy, niebyło żadnych niespokojności. Wszystko spiesznie skończyło się.

— W tych dniach — pisze turyński korespondent do Gazety tryest-skiej pod dniem 20 Lipca — odjęto pieczęć w mieszkaniu poległego dowódcy powstańców Pisacane. Komisya wyznaczona do śledztwa wypadków 29go Czerwca, ma w swoim ręku wiele rękopisów i listów Pisacanego. Korespondencya jaką tenże utrzymywał z niejaką panią di Lorenzo (która, jak donosił Courier de Paris, towarzyszyła mu na wychodźstwie) i o którą konsul neapolitański domagał się w imieniu spadkobierców, nie została mu oddana, gdyż pani di Lorenzo zażądała jej zwrotu. Aby spór załatwić, zgodzono się aby papiery te opieczętować i rozstrzygnięcie zostawić sądowi. Miss White wprawia w wielki kłopot prokuratora z swoim gadulstwem. Powiadają, że nienawidzi ona monarchizmu tak dalece, iż od właściciela umebłowanego mieszkania, które najęła w Genui żądała, aby tenże zdjął ze ściany portret zmarłego księcia Genui. Sposób myślenia jej polityczny najlepiej da się z tego ocenić, że nosi ona zawsze medalion z portretem straconego królobójcy Milano.

Rozmaite wiadomości.

— Parowiec angielski »Cyklop« wysłany dla wymierzenia głębokości oceanu Atlantyckiego i składu dna jego w kierunku, w którym pójdzie drut telegraficzny łączący Amerykę z Europą, dopełnił zadania swego w ogólności. Sprawozdanie kapitana mówi, że nagłe zmiany głębokości wody nakazują, aby z nadzwyczajną ostrożnością drut zatapiać; skoro ten jednak dojdzie dna, może bezpiecznie na niem spoczywać, gdyż większa część powierzchni dna morskiego pokryta jest grubą warstwą piasku i muszli, a ku brzegom zwir krzemieniowy i piasek. Największa głębokość do jakiej ołowianka doszła, wynosi 27 $\frac{1}{2}$ mil augsburgskich.

— Zmarły niedawno Earl of Mornington przepędził ostatnie lata życia w największej nędzy, lubo milony przeszły przez jego ręce. Tracił on majątek z taką lekkomyślnością, że przyjaciele i krewni którzy go wspierali, odsunęli się wreszcie od niego. Obejmując parostwo miał jeszcze 100 tysięcy funtów sterl. (milion złr.) rocznego dochodu; z pierwszą żoną wziął 40,000 fst. rocznej renty; druga jego żona cały swój wniosek poświęciwszy na wyratowanie go z długów, skończyła życie w domu przytułku. Dzisiejszy książę Wellington krewny jego, wyznał mu 10 fst. tygodniowo na życie; ale stary książę póki żył, nie chciał o nim słyszeć. Życie tego utracjusza zaasekurowane było przez jego wierzycieli na 200,000 fst.

— Ze wszystkich stron Węgier donoszą, że tam winobranie będzie obfite. Żniwa już po części ukończone, także nie zostawiają do życzenia.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie d. 31. Lipca 1857.

Zyto (węcpel po 25 szefli) po cenach niższych dosyć żywy obrot, na Wrzesień Październik 44 $\frac{1}{4}$ —44 pl., $\frac{1}{2}$ list., $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ pien., na Październik Listopad 44 $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ pl., na Kwiecień Maj 1858 45 $\frac{1}{3}$ pl., na wiosnę 1858 45 $\frac{1}{4}$ pl.

Okowita (beczka po 9600 $\frac{0}{10}$ Trallesa) głównie się zajmowano uregulowaniem obliczeń na dzień ostatni miesiąca i tylko na ten miesiąc zawierano chętnie układy. 30,000 kwart wypowiedziano; na miejscu bez beczki 26 $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$, z beczką na bieżący miesiąc 26 $\frac{2}{3}$ — $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ —26— $\frac{1}{2}$ pl., na Sierpień 25 $\frac{1}{2}$ pl., $\frac{3}{4}$ list. $\frac{7}{12}$ pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 30. Lipca.

Pszenica 58—86 tal.

Żyto 46—47 $\frac{1}{2}$ tal., na Lipiec 47— $\frac{3}{4}$ tal., na Lipiec Sierpień 47—46 $\frac{3}{4}$ —47 $\frac{1}{2}$ tal., na Sierpień Wrzesień 47 $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ — $\frac{3}{4}$ tal., na Wrzesień Październik 49 $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ tal., na Październik Listopad 50 $\frac{1}{4}$ —50— $\frac{1}{4}$ tal., na Listopad Grudzień 50 $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ tal., na wiosnę 51 $\frac{3}{4}$ —52 tal.

Olęj rzepiowy na Lipiec, Lipiec Sierpień 15 tal., na Wrzesień Październik 14 $\frac{3}{4}$ — $\frac{1}{2}$ tal., na Październik Listopad 14 $\frac{1}{2}$ — $\frac{5}{8}$ tal., na Listopad Grudzień 14 $\frac{5}{8}$ — $\frac{3}{8}$ tal.

Okowita 30 $\frac{1}{2}$ tal., na Lipiec i Lipiec Sierpień 30 $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{6}$ tal., na Sierpień Wrzesień 30 $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ tal., na Wrzesień Październik 29 $\frac{3}{4}$ — $\frac{1}{2}$ tal., na Październik Listopad 28 $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ tal., na Listopad Grudzień 27 $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ tal.

Szczecin, 30. Lipca.

Pszenica 70—84 tal., na Lipiec 79 tal., na Lipiec Sierpień 78 tal., na Sier-

